

LAKIALOITE 52/2003 vp

Laki rikoslain 23 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Pitkäaikaisten tilastojen mukaan Suomessa menehtyy vuosittain vesillä keskimäärin 211 henkilöä. Yli puolet onnettomuuksista tapahtuu alkoholin vaikutuksen alaisena. Tilastokeskuksen tietojen mukaan noin 45 %:lla veneilyonnettomuuksissa menehtyneistä on menneisyydessään rattijuopumustuomio. Vuosittain veneilyonnettomuuksissa henkensä menettää noin 85 ihmistä. Hukkumisonnettomuus on aina monen tekijän summa, ja lieväkin humalatila lisää onnettomuusriskiä, koska arviointikyky, reaktionopeus ja liikkeiden hallinta heikkenevät. Jo kahden keskioluen jälkeen onnettomuusriski on kaksinkertainen, 5—6 oluen jälkeen riski on jo kymmenkertainen. Myös erilaisten huumaavien ja väsyttävien lääkkeiden käyttö moninkertaistaa onnettomuusriskin.

Edellä mainitut tilastotiedot eivät kerro koko totuutta alkoholin käytön yhteydessä tapahtuneisiin vesiliikenneonnettomuuksiin, koska alkoholin osuus tapaturman syntyyn kirjataan tilastoihin vasta, jos onnettomuuden uhrin veren alkoholipitoisuus on ollut yli 1 promillea, joka on vesiliikennejuopumuksen alaraja. Henkilö, jonka verestä mitataan 1 promille tai vastaavasti uloshengitysilmaasta/litra 0,50 milligrammaa alkoholia, on jo kohtalaisen voimakkaasti päihty-

nyt. Ei ole mitään perustetta sille, että vesiliikennejuopumuksen promilleraja on kaksi kertaa korkeampi kuin tieliikenteen ja näin ollen lähentelee jo tieliikenteessä määriteltä törkeän rattijuopumuksen raja-arvoa.

Yleisimmin vesiliikenneonnettomuudessa menehtyy soutuveneestä veden varaan joutunut voimakkaasti päihtynyt henkilö. Tällä perusteella myös soutuveneellä, purjejollalla tai muilla niihin rinnastettavilla vesikulkuneuvoilla liikkuminen tulee liittää vesiliikennejuopumusta säätelevän lainsäädännön piiriin. Lainsäädäntöä on tarpeen muuttaa, koska nykyisen lain mukaan juopunut henkilö saa ilman sanktiota liikkua vesillä soutuveneellä. Tällöin myös veneessä mahdollisesti olevat muut henkilöt joutuvat hukkumisvaaraan.

Vesiliikenteen turvallisuuden parantamiseksi ja kuolemaan johtavien onnettomuuksien vähentämiseksi on vesiliikennejuopumuksen promilleraja muutettava yhdenmukaiseksi tieliikenteessä voimassa olevan 0,5 promillen rajan kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain 23 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 23 luvun 5 §, sellaisena kuin se on laissa 545/1999, seuraavasti:

5 §

Vesiliikennejuopumus

Joka ohjailee alusta tai toimii aluksessa sen kulun turvallisuuteen olennaisesti vaikuttavassa tehtävässä,

1) nautittuaan alkoholia niin, että hänen virensä alkoholipitoisuus tehtävän aikana tai sen jälkeen on vähintään 0,5 promillea tai että hänellä tällöin on vähintään 0,25 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa tai että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut, tai

2) käytettyään muuta huumaaavaa ainetta kuin alkoholia tai tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on heikentynyt,

ja jos olosuhteet ovat sellaiset, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa kuljettajan tai toisen henkilön turvallisuudelle, on tuomittava *vesiliikennejuopumuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____.

Helsingissä 27 päivänä toukokuuta 2003

Pertti Hemmilä /kok